

Saurina

Sant Bartomeu del Grau

Ubicació

Comarca: Osona
Lloc/Adreça: Saurina - 08519 Sant Bartomeu del Grau
Emplaçament carretera BV-4601; P.K. 14,850, a l'esquerra, a uns 500 metres de la carretera.

Coordenades:

Latitud: 41.99598
Longitud: 2.14959
UTM Est (X): 429566
UTM Nord (Y): 4649680

Classificació

Número de fitxa 08199-75
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Medieval
Segle XIV
Estat de conservació Dolent
Notes de conservació: En un dels trams de l'edifici hi ha coberta nova; a la resta hi ha moltes esquerdes i estructures enderrocades. S'ha refet la teulada d'algun cobert i s'han reparat amb totxana i bigues prefabricades alguna porta.

Protecció Inexistent
Número inventari si - IPA, 37

Generalitat i altres inventaris

Accés Fàcil
Ús actual: Productiu
Titularitat Privada
Titular: Ref. cad.: 005A00002
Autoria de la fitxa Josep Pujades i Cavalleria
Data de registre de la fitxa: dt., 16/04/2002 - 02:00

Descripció

Edifici molt complex. S'observen diferents fases d'ampliació en època històrica, essent la més remarcable a partir del segle XVIII. L'edifici original, de dimensions petites, té la façana a migdia. L'estructura actual és de planta baixa + 1 planta + 1 planta sota teulada. Els murs són fets de carreus regulars, molt desgastats, disposats en filades. Carreus semblants s'observen al tram central de la façana nord, tot i que la seva factura i el material emprat no és el mateix. En alguns sectors, el parament exterior s'ha arrebossat de nou. Arreu es poden observar els afegits dels diferents cossos; en els seus murs es barreja la pedra, generalment irregular, el material de construcció i tàpia. Són perfectament visibles les cantoneres dels diferents cossos i els punts de contacte entre uns i altres. Al costat de migdia hi havia diferents àmbits, tots ells de planta baixa, on deuria haver-hi corts, corrals, estables i pallissa; actualment encara se n'aprofita algun com a granja. Alguns dels cossos afegits al costat oest estan enderrocats, en aquest sector s'hi veu la boca d'un forn, ara tapiada. A la llinda d'una porta de la façana est hi ha la inscripció "1750", en pedra de Sant Bartomeu. A migdia, a la llinda d'una finestra d'un dels cossos afegits, hi ha la inscripció "17 [creu] 06 / joan casa saurina". A la llinda d'una finestra a la façana de migdia hi ha la inscripció "1752"; està situada en un tram de represa del mur original (anys després, en una data indeterminada, es tornaria a aixecar el nivell del mur). En els diferents murs es combinen les finestres amb elements de pedra (brancals, llinda i ampit) amb les finestres amb llinda de fusta o de maó massís. Algunes estructures estan lligades en sec i, d'altres, tenen morter de calç. Un dels cossos de migdia tenia un porxo, obert a l'oest, amb un pilar central i dues pilastres laterals (encara es conserva la del costat sud); a la planta superior està acabada en uns petits pilars de base quadrada i fust octogonal, de tradició renaixentista. La porta de l'edifici original no es veu, actualment n'hi ha una oberta al mur de migdia que té una estructura adossada al davant, amb volta de mig punt, de maó massís i una petita terrassa a la primera planta.

Observacions:

Els grans carreus que s'observen a la façana de migdia són de característiques molt semblants als que s'observen a la part més antiga del mas la Devesa. Bé que no es pot afirmar amb tota rotunditat, pensem que la cronologia de l'edifici es pot recular, pel cap baix, fins a la baixa edat mitjana. Possiblement, sigui dels edificis més interessants de Sant Bartomeu del Grau ja que les grans reformes del segle XVIII, possiblement no varen malmetre del tot les estructures d'èpoques anteriors, cosa que no passa en algunes de les cases senyoriales (el Pujol, el Vilar, Vilaseca...). Mapa: Osona-24. Mapa Comarcal de Catalunya, 1:50.000. Institut Cartogràfic de Catalunya. Format CD, versió 1.0; informació actualitzada a setembre de 1998. Barcelona, 1998. El mapa reproduït a la fitxa forma una quadrícula de 5 x 3,280 km; l'escala aproximada és d'1:50.000

Història

Els actuals propietaris de la casa Nova de Saurina varen viure a Saurina del 1939 al 1977, aproximadament, moment en el qual Saurina va quedar abandonat. "La propietat de Saurina engloba també el mas Sant Miquel, i en la consuetud parroquial de Sant Bartomeu del Grau de 1599, es documenten dos masos pertanyents a Saurina: Bovets i Bovetons." "El nom de 'Saurina', antigament 'Casaurina', compost del genèric casa i del diminutiu saurina, deriva de l'adjectiu arcaic 'saur', femení de saura, que significa 'groc pansit, sec', probablement d'etimologia germànica, *SAUR" (BENITO; ARMENTERAS, 2001).

Bibliografia

BENITO, Emili; ARMENTERAS, Roser (2001). Saurina. <http://www.sbg.llucanes.net>, temes, cases de pagès.

